

Paragrafta Ana Düşünce - Tema - Konu - 2

1. (I) Konutlar, insanların sosyokültürel ve coğrafi değerlerini dışa vuran bir özelliğe sahiptir. (II) Örneğin kendisine has özellikleri bulunan Midyat evleri, en büyük özelliklerinden olan sevginin, barışın ve duyguların taşlara işlendiği özgün evlerdir. (III) Evlerin mimari yapıları, sosyal yaşam tarzlarına özgü yapım şekilleri, figürleri, mekânların kullanılış biçimleri, figürlerin anlamları ile Midyat'a has ceviz ağacından yapılan divan takımları ve özellikleri vardır. (IV) Midyat evlerinde kullanılan malzeme taştır ancak kullanılan bu taş normal taştan farklıdır; kalker taşı olarak adlandırılan açık renkli, sarımsı bir yapıdadır. (V) Bu taşların en büyük özelliği çok kolay kesilebilmesinden dolayı rahat bir şekilde işlenebilmesidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın ana düşüncesidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. “Bir çok” mu yoksa “birçok” mu doğru yazımdır? Neden bazı sözcükler bitişik yazılır ya da yazılmalıdır? Birleşik sözcükler aslında değişik anlamdaki sözcüklerden oluşan yeni birer Türkçe sözcük, anlam ve kavramdır. Bunun böyle olduğunu bilmeyen var mıdır? Çoğu kez bilinç dışı bir davranışla birleşik sözcükler doğru olarak yazılmaktadır. Ama yanlış yazımları da sıklıkla görmekteyiz hem de en saygın yayın organlarında, gazetelerde ve kitaplarda. Daha ilginç, bazen bir kitabın ya da bir köşe yazısının içinde birleşik sözcüklerin tutarsız biçimde yazılması, okuru kuşkuya düşürebilmekte ve şaşırtmaktadır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazım kurallarıyla ilgili yanlışlıkların özellikle kitaplarda olması ve bunu yazarların yapması kabul edilemez.
B) Birleşik sözcüklerin yazımında net kurallarımız olmadığı için insanlar yazım yanlışları yapabilmektedir.
C) Birleşik sözcüklerin yazımı, hâlâ çözülememiş en önemli dil sorunumuzdur.
D) Ülkemizde yazım yanlışlarının en fazla yapıldığı alan, medyadır.
E) Yeni bir kavramı karşılama yolu olan birleşik sözcüklerin yazımında, olmaması gereken yerlerde bile yanlışlık yapılabilmektedir.

3. Tiyatro yazarı, ortaya koyduğu eserin dayanıklı olmasını istiyorsa onun temelini millete atmak zorundadır. Bunun için de milletin neyi kaldırıp neyi kaldırmayacağını düşünecek, daha doğrusu içinde sezecektir. Bizde tiyatro yazarları o yola gitmiyorlar, milleti anlamaya çalışmıyorlar, dileklerini öğrenmeye özenmiyorlar; başka milletlerde yapıları olduğu gibi almakla işin olup biteceğini sanıyorlar. Tiyatronun bir ödevi vardır: Bir milleti daha anlayışlı, daha ince kılmak. Bizim sanat erlerimiz çoğunlukla milletle kaynaşamadıkları için bizde tiyatro, ödevini başaramıyor; birkaç kişinin, bir öbeğin eğlencesi olarak kalıyor.

Bu parçada tiyatro ile ilgili asıl yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeterince gelişmediği
B) İlgi görmediği
C) Milletten uzak olduğu
D) Gerektiği ölçüde anlaşılmadığı
E) Batı'dan aynen alındığı

4. Türkçenin yabancı sözcüklere kucak açmasının geçmişi, çok eskilere uzanmaktadır. Büyük Selçuklu Devleti'nin kuruluşundan bugüne dilimize yerleşmiş 6516 Arapça, 1375 Farsça olmak üzere toplam 7891 sözcük var. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan başlayarak karşılaştırsak 623 yıl boyunca dilimizde yer eden Farsça ve Arapça sözcüklere karşın 175 yılda dilimize yerleşen Batı kökenli sözcüklerin toplamı 8119.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Yabancı kökenli sözcüklerin dilimizi olumsuz etkilediğinden
B) Geçmişte olduğu gibi günümüzde de yabancı dillerdeki kavram ve sözcükleri çokça aldığımızdan
C) Ekonomik, siyasal ve kültürel alandaki durağanlığımız nedeniyle dilsel kirlenmeyi önleyemememizden
D) Türkçenin sanatçılar tarafından etkili bir şekilde kullanılamamasından
E) Yabancı kökenli sözcüklerin dilimize girmemesi için önlem alınmadığından

5. Batı dünyası, içinde bulunduğu sefaleti kutsal bir amaca yükleyince ortaya Haçlı Seferleri çıkar. Tarihin en büyük hareketlerinden biri sayılan Haçlı Seferleri iki yüz yıla yakın bir süre yeryüzünü kan ve gözyaşına boğup taş üstünde taş bırakmaz. 1096-1291 yılları arasında gerçekleşen “Çocuk Haçlıların” seferi ise ayrı bir olaydır. Avrupa’nın iki ayrı ülkesinde aynı anda kışkırtılan çocuklar, kendi aralarında örgütlenmeye başlar. Çocukları kandırmak daha kolaydır! Oyun, 1212 yılında Fransa’da Stephan, Almanya’da ise Nicholas isimli iki çocuk üzerinden oynanır. Öyküleri aynıdır. 12 yaşındaki Fransız çoban Stephan, düşünce Hz. İsa’nın ona “Yaşlılarla birlik olup kutsal topraklara git!” diye emir verdiğinden söz eder. Çocuk, etkisinde kaldığı rüyayla kısa süre içerisinde başkalarını da etkiler. Vaazlar vermeye başlar. Kendisini dinleyenlerin sayısı her geçen gün artar.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnançların çıkarlar uğruna kullanılıp insanlığın yok edilmeye çalışılması eskiden beri yapılmaktadır.
B) Batı dünyasının en büyük yanılgısı, Haçlı Seferleri’dir.
C) Haçlı Seferleri, tüm insanlığa karşı işlenmiş büyük bir suçtur.
D) Çıkarların ön planda olduğu Haçlı Seferleri’nde çocuklar da yanlış bir şekilde kullanılmıştır.
E) Hristiyan dünyasının İslam’a karşı başlattığı Haçlı Seferleri, tarihin en büyük savaşlarından biridir.

6. (I) Söylenceler, bir toplumun dünya görüşünü ve önemli inançlarını temsil ettikleri için o toplumun kültürü tarafından değer verilen ve korunan insani deneyimlerin birer simgesidir. (II) Söylenceler, doğal olayları ve ölümü konu edinebilir; kahramanlık öyküleri anlatarak kahramanca ve erdemli davranışlara birer model oluşturabilir. (III) Folklorik temalar kadar efsanevi öyküler de içerebilir. (IV) İnsanları büyük bir evrenin bütünleyici parçası olarak tanımlar ve yaşamın içindeki gizemli ve görkemli her şey için bir “huşu” duygusu verir. (V) Söylenceler, zor zamanlarda toplumu bir arada tutan itici bir güçtür aynı zamanda.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın ana düşüncesidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. 1923’le birlikte ülkenin girdiği yeni siyasi sistem, toplumu mu, özellikle de aydınlarımızı etkilemiş, birçok alanda getirdiği yeniliklerle rejimin manasına uygun bir sanat ve fikir geleneği kurmuştur. Fakat bu geleneğin kurulması ve meyvesini vermesi şüphesiz 1923 yılıyla başlamaz. Çünkü Cumhuriyet, ilan edilir edilmez yetişkin bir cumhuriyetçi fikir ve sanatçılar ekibini hemen yanı başında bulamamıştır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhuriyet’in ülkemizde kurmak istediği yeni yaşam biçimi, önce sanatta başlamıştır.
B) Rejim değişiklikleri, aydınlar ve toplum üzerinde farklı etkiler oluşturur.
C) Toplumun yeni rejimlere tepkisi, kimi zaman istenen boyutta gerçekleşmeyebilir.
D) Aydınların ve toplumun Cumhuriyet’in kazanımlarını anlayabilmesi zaman almıştır.
E) Rejimlerin değiştiği zamanla etkisini oluşturduğu zaman, aynı düzlemde değildir.

8. On binlerce yıl önce atalarımız doğal boyalarla vücutlarını boyamaya başladığında kafalarından ne geçiyordu bilemeyiz fakat yaşamı ve ölümü hatırlatan kan rengini temsilen kırmızı toprak boyayı seçmelerinin belki de önemli bir nedeni vardı. Bugün kırmızının çeşitli tonlarına güç, saldırganlık gibi farklı anlamlar yükleniyor. “Renk psikolojisi” adıyla ortaya çıkan yeni bir bilim dalı, kırmızının ruh hâlimiz, algımız ve hareketlerimiz üzerinde derin bir etkisi olduğunu ortaya koydu. Öyle ki kırmızı giydiğimizde fizyolojik yapımız ve hormon dengemiz bile değişiyor. Örneğin futbol maçındaki performansımızı bile etkileyebiliyor.

Bu parçada kırmızı renkle ilgili asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni bir bilim dalıyla öneminin ancak anlaşılabilirdiği
B) Geçmiş zamandan bu yana en çok tercih edilen renk olduğu
C) Ruhsal yaşamımız, algılarımız ve davranışlarımız üzerinde etkili olduğu
D) İnsanların yaşamları üzerinde en etkili renk olduğu
E) Deneyimlerin sonucunda atalarımız tarafından ortaya çıkarıldığı

